

Plaatsingslijst van het archief van C. Rijnsdorp

Levensjaren 1894-1982 (1911-1982)

Samengesteld door M.A. Urbanus-Kamper en J.F. Seijlhouwer

Historisch Documentatiecentrum voor het
Nederlands Protestantisme (1800-heden)
Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 215
Augustus 2016

Inleiding

Dr. C. Rijnsdorp (1894-1982) heeft zijn archief in 1971 geschonken aan het Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme (1800-heden). Hij heeft zelf voor de eerste ordening zorggedragen en de verschillende omslagen zoveel mogelijk van een tekst voorzien.

In het kader van het KB-project: *Metamorfoze*, het Nationaal Programma voor de conservering van bibliotheekmateriaal, werd het archief, als onmisbaar bij de boeken van Rijnsdorp, overgepakt in zuurvrije archief-omslagen en dozen en werden de stukken op micro-film vastgelegd.

Het archief (dwz de dozen 1-23) is nu, in het kader van de afspraken met *Metamorfoze*, alleen nog maar te raadplegen vanaf de microfiches.

Deze lijst geeft de opschriften weer van de oorspronkelijke omslagen.

De dozen 24-29 bevatten recensie van eigen werk, knipsels en documentatie, die niet zijn verfilmd. Bij het archief hoort een grote, op maat gemaakte kist voor een band van ca 45 x 50 cm, de titelpagina vermeld in handschrift: 'De Recensent. Beoordelingen van verschillende schrijvers en dichters en hun werken door dr. C. Rijnsdorp'. De band bestaat uit 212 genummerde pagina's met opgeplakte recensie. Een en ander is samengesteld door P. van den Bosch. Van wie verder niets bekend is.

Over Cornelis Rijnsdorp

Geboren op 19 september 1894 te Rotterdam-Delfshaven. Als dichter, romancier, literair criticus en essayist, muziekcensent, veelzijdig publicist en radio- en televisiespreker heeft hij ontwikkelingen op het gebied van de (christelijk geïnspireerde) cultuur kritisch gevolgd, beschreven en beïnvloed. Als culturele emancipator leverde hij met zijn program van volksoopvoeding een belangrijke bijdrage aan de culturele bewustwording van het christelijk volksdeel, waardoor hij als cultureel pluralist mede gestalte gaf aan het pluriforme karakter van onze nationale cultuur.

In 1930 verwierf C. Rijnsdorp landelijke bekendheid met zijn romandebuut *Koningskinderen*, dat na de publicatie van de *novellebundel Kostganger Gods* (1934) onder meer gevolgd zou worden *Eldert Holier* (1938) en *Mijn vader, mijn vader* (1946). Van 1937 tot 1942 was Rijnsdorp muziekcensent voor *De Standaard*. Tevens was hij medewerker en van 1938 tot 1940 redacteur van het protestants letterkundig tijdschrift *Opwaartsche Wegen*.

Na de Tweede Wereldoorlog richtte Rijnsdorp, samen met P.J. Risseeuw en D. van der Stoep, in 1946 het letterkundig en algemeen-cultureel maandblad *Ontmoeting* op. Rijnsdorp groeide uit tot een van de leidende figuren van het christelijk letterkundige en culturele leven. In 1951 werd hij benoemd tot lid van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde.

Rijnsdorp was vanaf 1954 vast literair medewerker bij de Rotterdammer-Kwartetbladen in het dagblad *Trouw*. Tevens werd hij docent kunstgeschiedenis en antropologie aan de Christelijke Academie voor Lichamelijke Opvoeding te Rotterdam, later in Arnhem.

Vanaf 1957 verzorgde Rijnsdorp tal van cultuurhistorische programma's voor de NCRV. In 1964 werd zijn gezag als criticus bevestigd door de toekenning van de tweejaarlijkse Prijs der literaire kritiek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde. Als kroon op zijn levenswerk verleende de Vrije Universiteit te Amsterdam de autodidact Rijnsdorp in 1965 een eredoctoraat in de Letteren.

Tot op hoge ouderdom bleef hij productief; uiteindelijk werd de ouderdom zelf onderwerp van reflectie, zoals in de tien dagsluitingen voor de NCRV-televisie, gebundeld in *Lage zon, lange schaduwen* (1980) en het postuum verschenen *Laatste gedachten* (1982).

Op 12 februari 1982 overleed dr. C. Rijnsdorp op ruim 87-jarige leeftijd te Rotterdam.

De collectie geeft een goed overzicht van leven en werk van Rijnsdorp. Bovendien zijn de archiefdozen correspondentie een ware schatkamer voor literatuuronderzoekers en biografen.

februari 2000

Plaatsingslijst

Correspondentie, 1911-1982.

Doos 1	1.	1911-1920
	2.	1924-1930
	3.	1931
	4.	1932
	5.	1933
Doos 2	6.	1934
	7.	1935
	8.	1936
	9.	1937
Doos 3	10.	1938
	11.	1939
	12.	1940
	13.	1941
	14.	1942-1944
Doos 4	15.	1945
	16.	1945-1946
	17.	1947
	18.	1947-1953
	19.	1948
Doos 5	20.	1954-1956
	21.	1957-1958
	22.	1959-1961
	23.	1949-1951
	24.	1955-1957
Doos 6	25.	1958-1961
	26.	1962-1963
	27.	1964
	28.	1965-1966
	29.	1962-1964
Doos 7	30.	1967-1968
	31.	1969-1970
	32.	1965-1966
	33.	1966-1969
	34.	1970-1971
Doos 8	35.	1972

- 36. 1973
- 37. 1974 (jan-aug)
- 38. 1974 (sept-dec)
- 39. 1975

- Doos 9** 40. 1976
- 41. 1977
- 42. 1978
- 43. 1979 (I)

- Doos 10** 44. 1979 (II)
- 45. 1980 (I)
- 46. 1980 (II)
- 47. 1981/82 (I)
- 48. 1981/82 (II)

- Doos 11** 49. Lezingen enz., jaren twintig en dertig (alsook veertig)
- 50. Lezingen enz., jaren vijftig
- 51. NCRV, gedenkboek en correspondentie
- 52. Correspondentie o.a. over cultureel congres 1953 (niet doorgedaan)
- 53. Plannen en correspondentie over een nieuw op te richten tijdschrift (niet doorgedaan), (1935 en) 1936, loopt tot begin 1937
- 54. Congres Vestuvalo
- 55. Felicitaties Ridderorde
- 56. Vertalingen
- 57. Lezingen, artikelen enz., gevarieerde onderwerpen, jaren '60

- Doos 12** 58. Lezingen etc. jaren 70
- 59. Kritiekprijs maart 1964
- 60. Ere doctoraat oktober 1965
- 61. 'Aan de Driesprong', Rijnsdorp 70 jaar
- 62. 'Bij de Gratie Gods' Wilhelmina
- 63. Teksten van NCRV-radioprogramma's, 1966-1971
- 64. Preek en Literatuur
- 65. NCRV-radio: Veranderend Nederland onder Juliana, 1948-1978
- 66. NCRV-radio: 6 zondagavondlezingen, jan/feb 1980
- 67. Deputaatschap 'Voortgezet Gesprek'
- 68. Oud radiowerk: Nobelprijswinnaars in vertaling

- Doos 13** 69. Psalmen, NCRV-radiolezingen 1973
- 70. 'Wij zijn de Vaders', NB ook radiowerk
- 71. Huwelijks cantate Beatrix-Claus
- 72. Kwestie NCRV-radio, 1931/1932, met jong-prot. auteurs incl. Schilder
- 73. Lezing NCRV-radio over Opwaartsche Wegen, 20 juli 1934, met correspondentie
- 74. Radiowerk NCRV: Esthetische Etherleergang zomer 1957, Bijbel en Kunst (met artt. Geref. Weekblad)
- 75. Muziek Australie, 1964/65

- 76. Binnenkamer-muziek, 1966
- 77. Gefascineerd door het laatste bijbelboek. Poging tot een 'muzische' benadering. Teksten van de NCRV-radio-uitzendingen
- 78. Gefascineerd door het laatste bijbelboek. Poging tot een 'muzische' benadering.
- 79. Literair dagboek (1940-1950)

- Doos 14**
- 80. Balkon op de wereld
- 81. Lodewijk XIV; Rondom 1672
- 82. Victor Emanuel II en de eenwording van Italië, 1962
- 83. Filips II, 1962
- 84. Wilhelm II, 1962
- 85. Willem III, Stadhouders-Koning
- 86. De Platenbijbel nrs. 1-33 en volgende (ongenummerd), niet geheel compleet
- 87. 'Goeds uit Nazareth', 40 jaar cultuur rondom de NCRV (muziek en letteren, werk uit eigen kring), november 1964, redactie C.R.
- 88. Trouw, januari 1968, 25 jarig jubileum
- 89. Radiowerk NCRV (meer algemeen)

- Doos 15**
- 90. Gemengd radiowerk voor NCRV
- 91. De Delftse Bijbel, radiowerk NCRV, 1977
- 92. Napoleon III, 1960
- 93. Victoria, 1960
- 94. Frans Jozef, 1961
- 95. Maria Theresia, 1961
- 96. 'Oude wijn', muziek van grijze meesters
- 97. Reger
- 98. Beethoven, simf. 1-4
- 99. Beethoven simf. 5-9
- 100. Mozart, schrijver van muziek en brieven, 1-8
- 101. Mozart, 9-16 (incl. brieven)

- Doos 16**
- 102. Cultuurhistorische uitzendingen NCRV-radio, ca. 1958-1975, teksten: Middeleeuwen tot ca. 1960 (I)
- 103. Cultuurhistorische uitzendingen NCRV-radio, ca. 1958-1975, teksten: Middeleeuwen tot ca. 1960 (II: 'Adam, wie zijt gij?')
- 104. Copie-typescript 'Mijn vader, mijn vader'
- 105. Uitgeselecteerd uit deel I voor eventueel deel II (Balkon op de wereld?)
- 106. Materiaal voor deel II

- Doos 17**
- 107. Voor deel II, filosofie
- 108. Voor deel II
- 109. Voor deel II, ongeordend
- 110. De moderne roman in opspraak ('Unterlage')
- 111. In het spanningsveld van de geest (getypt exemplaar)
- 112. Artikelen Trouw-Kwartet
- 113. Diverse artikelen
- 114. Afgewerkte en/of verworpen kopij

115. 'Harten kwamen thuis' novellenbundel (niet als bundel uitgegeven)
116. Manuscript 'In drie etappen' (niet compleet)
117. 'In het spanningsveld van de geest' (typescript)
118. Ad Maiorem Dei Gloriam
- Doos 18**
119. Proeven van handschrift en korte typescripten I
120. Korte typescripten en manuscripten II
121. Oude artikelen in Geref. Weekblad over Bijbel en Kunst (ca. 1960)
122. Ps 90 (1965), televisie (niet aanvaard)
123. Trouw-Kwartet, recensies, jan 1977-dec 1978
124. Recensies in Trouw/Kwartet, jan 1979-12 nov 1981
125. Uiteenlopende artikelen (niet geordend)
126. Vier generaties, vier geboorte-gedichten
127. Lessen C.A.L.O. 1954-1960 (Geschiedenis Filosofie)
128. Bewaard gebleven deel van de gestencilde lessen C.A.L.O., 1954-1960 (Renaissance tot Sartre en Kunstgeschiedenis chr. beschaving tot 1940)
129. Briefwisseling Gerretson-Geyl
130. In de greep van het reus-achtige met correspondentie, 1966
131. Meditatief dagboek in twee volle cahiers en begin van een derde (onregelmatig bijgehouden), 3 sept 1940-30 april 1950
- Doos 19**
132. Manuscripten
133. Twee onvoltooide roman-fragmenten: 1 Vader Barnabas (1947), 2 Julius Bamberg (1960/61)
134. Bij de gratie Gods: Juliana 1909-1973
135. Reacties op 'Wij zijn de vaders'
136. Poëziekronieken
137. Het dragende land (hongerwinter), klad
138. Opdracht OK&W 1951/52 resulterend in boek: 'In drie Etappen' (Baarn 1952), brieven
139. (Incomplete) Bescheiden inzake "Ontmoeting"
140. (Incomplete) Gegevens inzake 'Contact van Prot. Chr. Auteurs'
141. Poëzie. Wat is Poëzie. (Manuscript van lezing)
142. Oude muziekrecensies
- Doos 20**
143. Typescript Eldert Holier
144. Sterker dan de tijd (8): 'Moeder van de Guerilla'
145. Sterker dan de tijd (9): Swithin Forsythe's gemiste kans (John Galsworthy)
146. Sterker dan de tijd: (10): De nachten van San Rocco
147. Sterker dan de tijd: (11) Vader Sergej
(7) De eersten en de laatsten (John Galsworthy)
(6) Een onaangenaam voorval
(5) In de heilige paasnacht
(4) Achitofel (eigen tekst)
148. Sterker dan de tijd:
(1) Herman en Dorothea
(2) Khan

- (3) Achtergebleven in Toledo
149. School en Evangelie
150. Materiaal inzake Gedenkboek Unie School en Evangelie, 1879-1979
151. Psalmen, oud materiaal
- Doos 21**
152. Oude gedichten
153. De openbaring van Johannes
154. Verschillende stukken o.a. ca. 1974-1975
155. Verschillende lezingen (NCRV) en voordrachten
156. Artikelen
157. Kladd en snipperwerk Eldert Holier I
158. Kladd en snipperwerk Eldert Holier II
159. Voorstudies Eldert Holier (met data)
160. Chr. Sociaal
- Doos 22**
161. Diversen (voor aanvulling vatbaar)
162. Preken
163. Draaiboek 'Adam wie zijt gij' (NCRV-radio)
- Doos 23**
164. Jubileum 19 september 1954 (persoonlijk)
165. Jubileum 19 september 1954 (persoonlijk)
166. Laatste gedachten (dagboeknotities) opgedragen aan G. Puchinger
167. Over C.R. (algemeen)
168. Christen en cultuur
169. Gedichten (oefeningen en proeven, niet compleet)
170. Losse stukken
171. Nagekomen diversen: teksten, 1978; muziekproeven, ca. 1938
172. Varia o.a. jaren vijftig

RECENSIES, knipsels en documentatie

De titels van de omslagen worden hieronder vermeld; 'losse stukken' duidt op stapels zeer divers materiaal.

- Doos 24** Eldert Holier
Losse stukken
- Doos 25** Knipsels 1961-1982, 1931-1980
Diverse novellen
Artikelen Trouw Kwartet, -1976
Diverse artikelen, 1916-1975
- Doos 26** Afgewerkte of verworpen kopij, ca. 1954-1971
Oude artikelen in *Geref. Weekblad* over Bijbel en kunst, ca. 1980
Trouw Kwartet, recensies 1977-1978; 1979-1981
Uiteenlopende artikelen (niet geordend)
Briefwisseling Gerretson-Geyl
Recensies *Balkon op de wereld*

Idem, *Ter zijde*
Idem, *Kostganger Gods*, 1934-1935

- Doos 27** Diversen, van oudere data
Recensies *Koningskinderen*, 1930-1931
Recensies *Mijn vader, mijn vader*, 1957
Recensies *Ik volg je tot in Istanboel*, 1959
Recensies *De moderne roman in opspraak*, 1966
Recensies *In de greep van het reus-achtige*, 1966
Recensies *In het spanningsveld van de Geest*, 1968
Recensies *De schuldige*, 1970
Recensies *Wij zijn de vaders*, 1972
Recensies *Literair dagboek*, 1974
Recensies *Christendom en cultuur in bloei en crisis*, 1975
Recensies *Omnibus*, 1975
Recensies *Gefascineerd door het laatste Bijbelboek*, 1976
- Doos 28** Losse stukken
Geluidsband 1964, NCRV radioprogramma 'Rijnsdorp, wie zijt gij?'
Poëziekronieken 1950-1980 en 'Cursiefjes'
In drie etappen, 1952, recensies. In opdracht van OKW, 1951-1952.
Overdrukken uit *Ontmoeting*
- Doos 29** Knipsels 1924-1980
Oude muziekrecensies, ongeordend, 6 omslagen
Identiteitsbewijs Nederlandse Spoorwegen, 1968
- 'De Recensent. Beoordelingen van verschillende schrijvers en dichters en hun werken door dr. C. Rijnsdorp', 212 genummerde pagina's in een op maat gemaakte kist van ca. 45 x 50 cm, ws. vervaardigd door P. van den Bosch, z.d.
1 kist